

Aloite Kokkolan kaupunkirakennelautakunnalle

Ehdotan/ehdotamme, että Kokkolan kaupunki luokittelee asemakaava-alueiden välissä sijaitsevat Auratien, Korpintien ja Tyllintien kaduiksi. Kaikki nämä kolme tietä ovat jo osaksi katuja niiden varrella sijaitsevien asemakaava-alueiden perusteella. Kaikilla kolmella tiellä on myös rautatien alikulkualueet, joiden ylläpitoon kaupunki on sitoutunut. Näin ollen on tarkoituksenmukaista, että myös alla eriteltyt lyhyet osuudet näistä teistä luokitellaan kaduiksi niitä pitkin kulkevan liikenteen perusteella.

Auratie on Korpintien ja Kaustarintien (Vanhan Ouluntien) yhdistävä hieman 920 metriä pitkä väylä. Siitä noin 140 metriä, eli Kaustarintien ja rautatiealikulun välinen osuus sijaitsee asemakaava-alueella ja on näin ollen jo katualuetta. Noin 180 metriä Auratiesta on rautatien alikulkutietä, jonka ylläpitoon Kokkolan kaupunki on sitoutunut. Korpintien ja rautatiealikulun välinen osuus, noin 600 metriä, on nykyisen luokituksen mukaan yksityistietä.

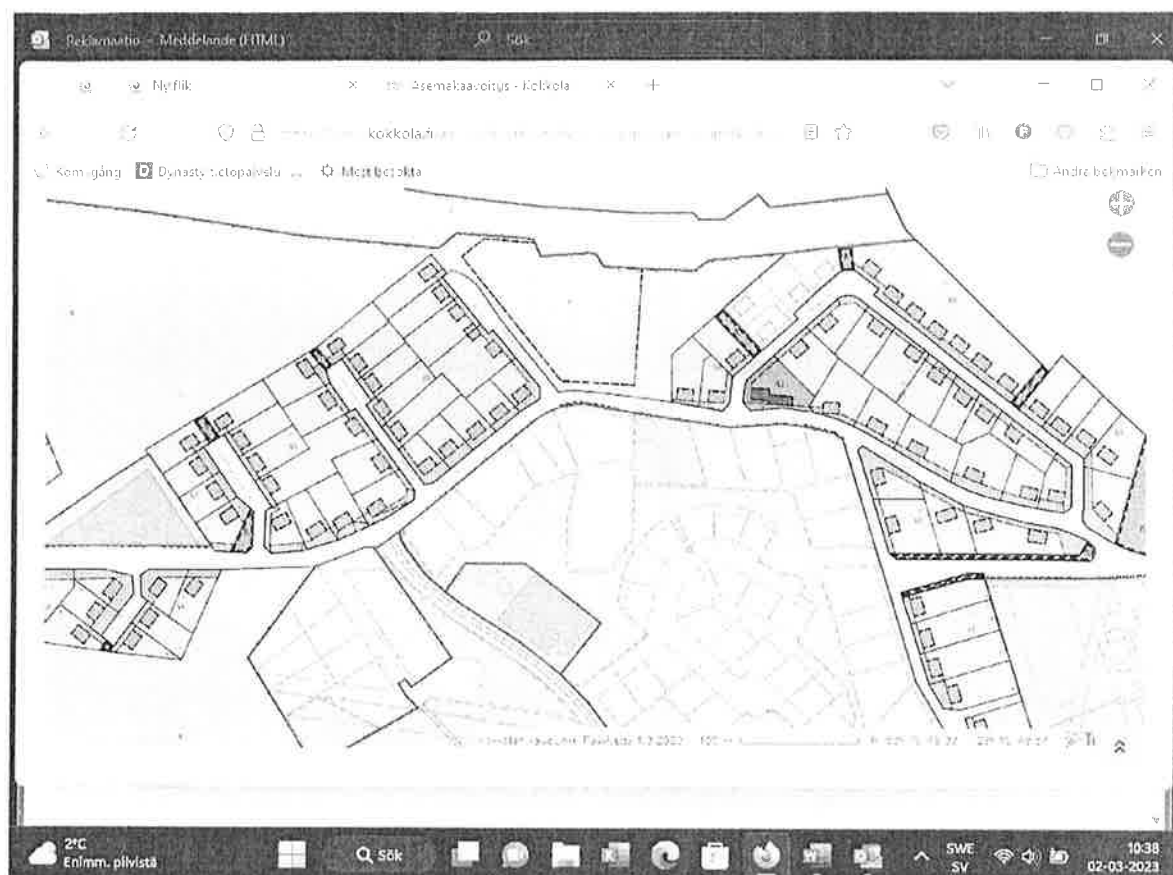
Korpintiestä Lappilanmäen Karhunkierroksesta alkava ja keskustaan päin johtava osuus sijaitsee asemakaava-alueella ja on jo katualuetta. Karhunkierroksen ja Korpintiellä sijaitsevan rautatiealikulun välinen osuus, joka nykyisen luokituksen mukaan on yksityistietä, on noin 590 metriä pitkä. Rautatien alikulkualue on 190 metriä pitkä ja rautatien alikulkualueesta alkava ja Vanhaan Ouluntiehen/Kaustarintiehen päättyvä yksityistieosuus on 240 metriä pitkä. Näin ollen 830 metriä Korpintiestä on yksityistietä.

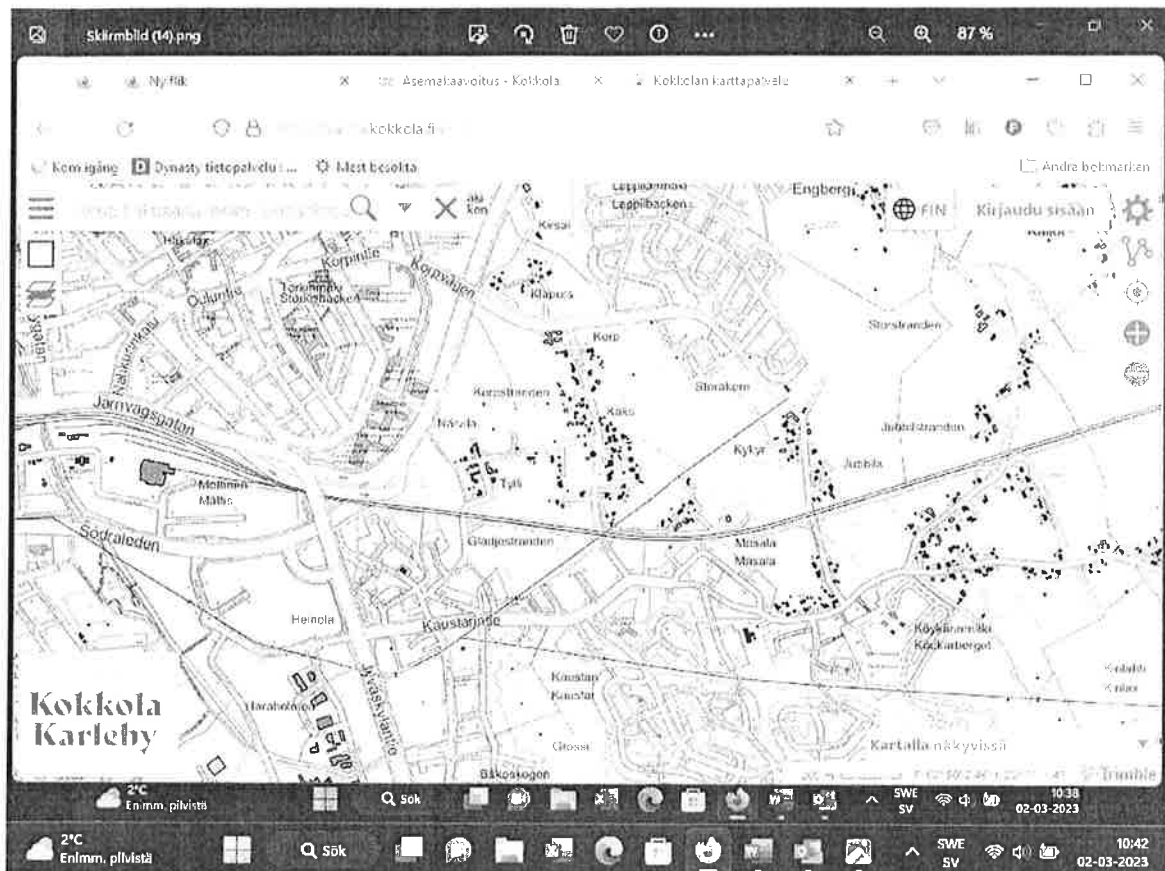
Tyllintie alkaa Auratiesta ja päättyy Kahvitiehen. Ensimmäiset 530 metriä ovat yksityistietä. Sen jälkeen alkaa rautatien alikulkualue, joka on 200 metriä pitkä. Alikulkualueelta tie jatkuu 160 metriä yksityistienä Tyllinpolun risteykseen, josta alkaa asemakaava-alue. Tämä asemakaava-alueella sijaitseva osuus Tyllintietä on jo katua. Näin ollen 690 metriä Tyllintiestä on yksityistietä, kun Tyllintie kokonaisuudessaan on noin 1 050 metriä pitkä.

Nämä kolme tietä/katua, Auratie, Korpintie ja Tyllintie sijaitsevat asemakaava-alueiden keskellä. Asemakaavoitus on aiheuttanut teille erittäin suuren rasituksen ja läpikulkuliikenne on enemmän kuin huomattava. Varsinkin Auratien liikenne on lähes yksinomaan läpikulkuliikennettä, mikä on silmämääräisestikin helposti todettavissa. Auratieltä voi myös ajaa Tyllintietä esim. Heinolan aluetta kohti, miksi sekin on läpikulkutie.

Nämä tiet ovat siis usean asemakaava-alueen (Lappilanmäki, Kaustari, Köyärinmäki, Grossintie ym.) välisiä väyliä ja niitä pitkin kuljetaan näiltä alueilta kahdelle suomenkieliselle ala-asteelle, ruotsinkieliselle ala-asteelle, Torkinmäen yläasteluokille, Torkinmäen neuvolaan ja hammashoitolaan sekä keskustaan. Esim. Lappilanmäeltä lyhyin reitti Citymarkettiin ja ylipäättään Heinolan alueelle sekä esim. Kahvitiellä sijaitseviin Puuiloon ja Motonetiin kulkee Auratietä ja Tyllintietä pitkin. Tätä reittiä käyttävät monet. Lisäksi näitä teitä pitkin kuljetaan luonnollisesti myös vastakkaiseen suuntaan (esim. Ouluntielle ja siis pohjoiseen).

Korpintietä ja Auratietä pitkin kulkee koulupäivinä myös 13 kertaa päivässä Kokkolan kaupungin järjestämä linja-autoliikenne. Tämä on näille teille huomatta liikennesäätös.

Kaupungin velvollisuudet kaavoittajana

Kaupungin kaavoitustoimet ovat edellä selostetulla tavalla aiheuttaneet sen, että Auratietä, Korpintietä ja Tyllintietä pitkin kulkeva liikenne on kasvanut huomattaviin mittasuhteisiin. Varsinkin Auratietä pitkin kulkeva liikenne on lähes kokonaisuudessaan asemakaava-alueiden välistä läpikulkuliikennettä. Lisäksi kaupunki on suunnitellut ja aloittanut Auratietä ja Korpintietä pitkin kulkevan yleisen linja-autoliikenteen. Kaustarintieltä tulevan liikenteen kasvua osoittaa sekin, että Kaustarin asemakaava-alueelta tuleva liikenne on niin vilkasta, että Kaustarintietä on levennetty keskustan suuntaan ja nyt on suunnitelmissa levittää sitä edelleen Köykärinmäen suuntaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 3 momentin mukaan asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Asemakaavoitus on aiheuttanut Auratien, Korpintien ja Tyllintien varrella asuville kohtuutonta haittaa liikenteen lisääntymisen muodossa. Näiden teiden harvalukuisille asukkailla ei lain mukaan voi asettaa velvollisuutta selvittää tien lukemattomia käyttäjiä ja perustaa tiekuntaa edellä mainituille tiepätkille. Urakka on heille aivan ylivoimainen. Oikeuskäytännön mukaan kaupungilla on vastuu, jos sen toimet aiheuttavat liikenteen lisäyksen.

Viittaan korkeimman oikeuden ratkaisuun KKO 2003:91. Tässä ratkaisussaan korkein oikeus katsoi,

että kun Metsähallitus oli hankkinut tilan luonnonsuojelualueeksi, jonka johdosta tilaan kohdistui huomattava muu kuin Metsähallituksen itsensä harjoittama liikenne, tästä johtuva liikenteen lisääntyminen oli otettava huomioon Metsähallituksen tilalle määrättäviä tieyksiköitä määrättäessä. Metsähallitus oli siis velvollinen tulemaan tien osakkaaksi osuuksilla, jotka vastasivat sen toimien aiheuttamaa liikenteen lisääystä. Korkein oikeus ei muuttanut maaoikeuden päätöstä, jossa maaoikeus oli katsonut, että liikenne tilalle oli ilmeisesti sitä luokkaa, ettei sen voitu katsoa sisältyvän jokamiehenoikeuden piiriin siten, että muut osakkaat joutuisivat kantamaan siitä tien käytölle aiheutuvan rasituksen. Korkein oikeus viittasi päätöksessään muun muassa siihen, että tila sijaitsi lähellä kahta asutuskeskusta sekä siihen, että tie oli läpikulkutie, joka yhdisti kahden paikkakunnan välisen liikenteen. Lisäksi korkein oikeus totesi, että korvauksen periminen tietä satunnaisesti käyttäviltä henkilöiltä ei olisi käytännössä edes mahdollista.

Auratien, Korpintien ja Tyllintien kohdalla tilanne on sama. Kaupungin kaavoitusratkaisut ovat aiheuttaneet liikenteen huiman lisäyksen näitä tietä pitkin sekä niiden (varsinkin Auratien) käytön läpikulkuväylänä. Kaupunki olisi siis velvollinen liittymään näitä teitä varten perustettavan tiekunnan jäseneksi, ellei teitä koko pituudeltaan luokitella kaduiksi. Kaavamaisen korvauksen suorittaminen ei riitä, kun liikenne on pääasiassa asemakaava-alueiden liikennettä.

Kaupungin kadunpitovelvollisuus

Edellä mainitun kolmen tien käytön huima lisäys on johtunut kaupungin kaavoitustoimista, tiet sijaitsevat kaava-alueiden keskellä, yhdistävät kaava-alueet toisiinsa ja toimivat näiden alueiden kulkuväylinä. Näin ollen kaupungille on syntynyt kadunpitovelvollisuus.

Maankäyttö- ja rakennuslain 86 §:n 1 momentin mukaan kadunpitovelvollisuus alkaa, kun asemakaavan mukaisen toteutuneen maankäytön liikennetarve sitä edellyttää eikä kadun rakentamisesta kunnalle aiheutuvia kustannuksia ole pidettävä kohtuuttomina kadun rakentamisella tyydytettävään liikennetarpeeseen verrattuna.

Auratietä, Korpinteitä ja Tyllintietä pitkin kulkeva liikenne on niin huomattava, että on perusteita luokitella nämä kolme tietä koko pituudeltaan kaduiksi. Kysymys on teistä, jotka jos osaksi ovat kaupungin ylläpidettäviä, eli siltä osin kuin sijaitsevat asemakaava-alueilla tai ovat rautateiden alikulkualuetta. Tieosuudet, jotka näin luokiteltaisiin kaduiksi, eivät ole pitkät: Auratiestä 600 metriä, Korpintiestä 830 metriä ja Tyllintiestä 690 metriä. Ei ole tarkoituksenmukaista, että näillä teillä on eri toimijoiden ylläpidettäviä lyhyitä tienpätkiä, joille perustettaisiin tiekuntia, joihin kaupunkikin joutuisi osakkaaksi. Tienpätkien jatkona tai niiden välissä olisi sitten katualuetta ja rautatien alikulkualuetta, joiden ylläpidosta kaupunki yksin vastaa. Teiden suurimpana käyttäjänä kaupungin kuuluisi lisäksi siinä tapauksessa hakea tietoimitusta tiekunnan perustamiseksi. Kuten edellä muun muassa Korkeimman oikeuden ennakkopäätöksestä ilmenee, tienkäyttäjien selvittäminen ja näin ollen tiekunnan perustaminen on tällaisessa tilanteessa yksityisille maanomistajille ylivoimainen tehtävä. Tien varrella asuvien taholta tiehen kohdistuva liikennekuorma edustaa vain hyvin pientä osuutta tiehen kohdistuvasta kokonaisrasituksesta ja sen käytöstä.

Kun näin on, kaupungille on toimivampi ja taloudellisempi vaihtoehto, että kaupunki luokittelee nämä kolme tietä kaduiksi ja vastaa niiden ylläpidosta. Tällä toimella kaupunki täyttää maan-käyttö- ja rakennuslain mukaiset velvoitteet ja säästää tiekokouksiin ja avustusten myöntämiseen kuluja voimavaroja ja ylläpitovelvollisuus vastaa alueella vallitsevaa kaavatilannetta.

Ehdotan siis, että Auratie, Korpintie ja Tyllintie luokitellaan Kokkolan kaupungin kaduiksi.

Kokkolassa, maaliskuun 28 päivänä 2023.

Mats Brandt

